

El català, en les mans de tots

Barcelona ha estat l'escenari triat per les darrers actes multitudinaris del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, que ha tingut lloc les darreres setmanes arreu els Països Catalans. És l'hora de començar a fer-ne el balanç.

M. Aloi

«**P**erque la plenitud de la llengua dels Països Catalans representarà indefectiblement la plenitud de la seva ànima.» Aquesta frase, que pogué sentir-se dissabte passat a Santes Creus durant l'acte de cloenda de les sessions acadèmiques del II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, no va ser una frase més, una expressió ritual qualsevol. I no ho va ser per qui la pronunciava. Aquesta frase formava part del discurs adreçat al Congrés i llegit per Miquel Soler, d'Amadú Mahtar M'Bon, el valent i polèmic director general de la Unesco. Era, doncs, un reconeixement de la societat de nacions a la, com recordaria el president Jordi Pujol l'endemà, llengua sense estat segurament més potent del món. A la llengua catalana.

L'acte havia donat inici amb la lectura per part dels coordinadors de les set àrees científiques —Aina Moll, Modest Reixach, Isidor Marí, Francesc Vallverdú, Josep Maria Puig Sallés, Joan Martí i Antoni Ferrando— de les conclusions de les seues seccions respectives. Tots ells posaren de manifest la importància de la llengua en els processos de reafirmació nacional.

Una constatació que va ser remarcada immediatament després per Joaquim Arnau, coordinador de les àrees científiques, en llegir les conclusions generals del Congrés. Arnau —el II Congrés Internacional de la Llengua Catalana— afirmà que, tret del Principat d'Andorra, la resta de les terres catalanes no podia considerar-se que gaudissen d'una situació, ni jurídica, òptima. Per aquesta raó, el Congrés proposà la creació d'un organisme amb representants de les administracions adreçat a coordinar i empènyer la tasca de normalització del català i l'elabora-

ció d'un pla de normalització lingüística que establezca les grans línies de la planificació de l'extensió del català.

Les conclusions recullen en uns altres punts la proposta de potenciació de les activitats de l'Institut d'Estudis Catalans i que el Parlament espanyol ratifiqui el conveni europeu de cooperació entre les distintes fronteres i la carta de les llengües minoritàries.

L'acte de Santes Creus es clogué amb una intervenció del seu secretari general, Josep Espar Ticó, que féu referència a les 446 comunicacions científiques presentades, les 101 ponències i taules redones, els milers de congressistes i la presència de prop d'un centenar de catalanòfils estrangers.

Espar Ticó declarava posteriorment a EL TEMPS que «la part científica del congrés ha estat extraordinàriament útil. S'han debatut en profunditat els problemes de la llengua catalana en cadascun dels seus territoris, i em pense que les conclusions són

contundents i que es poden resumir dient que la llengua catalana depèn per a la seva supervivència de tres instàncies, que són la societat civil, les instàncies intermèdies (com la Generalitat o els ajuntaments o les universitats) i, finalment, del mateix Estat espanyol. L'Estat espanyol no pot jugar a favor de les ambigüitats i de la insolidaritat.»

Per la seua banda, el doctor Antoni

Això ha estat un refresc per a la consciència, en el sentit que la recuperació del català ha de ser a nivell de tots els Països Catalans».

La diferència de la participació valenciana entre aquest segon congrés i el seu antecessor era destacada també pel professor Ferrando: «en aquell primer congrés només hi havia nou valencians i ara n'hi ha una enorme participació, i no només al País Valencià, sinó treballant amb normalitat en altres àrees científiques.»

Per a Joaquim Monclús, al seu torn, la presència del Congrés a la Franja de Ponent havia significat

vegada en cent quaranta anys d'història el periòdic de Perpinyà *L'Independent* havia publicat una doble pàgina sencera en català i «la participació important de les autoritats del país».

I a Mallorca, precisament, era destacat l'acte públic d'inauguració del congrés a l'Auditori i al Parc de la Mar, al qual assistiren dos mil i quinze mil persones, respectivament, i la participació dels joves «que es trobaren a Calvià en nombre de 700, tres-cents dels quals acudiren després a Reus per viure un dia de catalanitat». Aquestes declaracions de Joan Miralles concidien també amb les dels al-

TOMAS MONTSERRAT

Dalt, dues imatges de la inauguració del congrés a Palma. Baix, presentació a València.

M. Badia i Margarit, president del Congrés, es mostrava també satisfet del seu desenvolupament, «perquè s'ha treballat a consciència». Badia i Margarit, però, no estava tan content dels resultats que el congrés havia oferit, «perquè demostren les greus mancances que pateix la nostra llengua. El Congrés, però, ha estat una gran mobilització que, sens dubte, produirà una tensió creadora entre els catalanoparlants. Jo confio en les institucions, però també confio en les persones, i crec que hem de saber aprofitar la mobilització que hem creat.»

El balanç de les distintes comissions territorials també era satisfactori a l'acabament dels actes. Per a Antoni Ferrando, el congrés havia estat particularment positiu al País Valencià «perquè és una activitat que ha estat integradora dels Països Catalans i, en aquest sentit, s'ha vist realment quins són els seus límits nacionals: de Salses a Guardamar, de Fraga a l'Alguer.

«una rehabilitació i un suport a tota l'activitat fins ara realitzada». Com a actes importants, destacà la celebració del primer concurs literari, «amb una participació impensable a nivell d'estudiants i un acte multitudinari de lliurament de premis, al qual assistiren vint-i-tres batlles i importants autoritats autonòmiques aragoneses». Entre els projectes que el Congrés deixa a la Franja hi ha l'intent de creació d'una institució de recerca i d'una escola d'estiu.

A la Catalunya Nord, a Perpinyà concretament, tingueren lloc les sessions sobre noves tecnologies i mitjans de comunicació. Unes sessions que aportaren, a parer de Pere Verdguer, «uns conceptes revolucionaris, molt especialment en les noves tecnologies, que poden ser revulsius per a la cultura catalana.»

A nivell públic, Verdguer destacà a EL TEMPS el fet que per primera

tres responsables territorials a l'hora de remarcar la importància d'una acció conjunta entre institucions i ciutadans per la salvaguarda del català: «jo som, en definitiva, d'aquells qui pensen que la normalització lingüística no és només cosa d'uns o d'uns altres, sinó conjunta de poders públics i ciutadans.»

Poders públics i ciutadans que s'aplegaren finalment diumenge a les drassenes de Barcelona per celebrar un dinar en honor als congressistes estrangers. Després d'un menú que combinava plats d'arreu del país, prengueren la paraula diversos catalanòfils estrangers i el president de la Generalitat, que, en un discurs emocionat, durant el qual s'autodefiní com «sobretot un patriota català», expressà la seva confiança en el futur del català, però exigí alhora «el compromís diari i en tots els llocs de tots i cadascun de vosaltres». □